

סדר
עבודות
הקרבן
בקצרה

כנס לליבון ובירור
עבודות הקרבן
כ' תמוז תשע"ג

תורת
הקרבת
לימוד קדשים בעיון אליבא דהלכתא

דברים אחדים

חוברת זו יוצאת לאור לקראת הכנס לליבון ובירור עבודות הקרבן, שמטרתו להמחיש את העבודות הנעשות בבהמה משעת הסמיכה ועד ההולכה להקטרה. עבודות אלו נלמדו בס"ד במשך כמה שנים ע"י בני הכוללים - בעיון רב וביגיעה גדולה להעמיד הלכה על תילה לפרטי פרטיה, ובעז"ה על ידי המחשת הדברים הם יתקבלו באופן מוחשי, ויתיישבו על הלב באופן מעשי. וכידוע שמרן החפץ חיים זצוק"ל היה מתאמן באימונים שונים הקשורים בעבודת הקרבנות, וסופר שפעם ראו אותו כשהוא מניח כמה ארגזים זה על גבי זה ולאחר מכן רץ עליהם, כדי ללמד את עצמו לרוץ על גבי כבש המזבח לכשיבנה בית המקדש במהרה. (מע"י ח"ג 666). וכן היה אומר שבתור כהן עליו להתרגל לזריזות הדרושה בעבודת הקרבנות. (תנועת המוסר ח"ד 92).

תודתנו להגאון רבי ישראל הכהן אייזנבלאט שליט"א ראש כולל "ישיבת הכהנים" ירושלים ומח"ס הלכות מצות הקרבנות, על עזרתו הרבה בליבון ובירור פרטי ההלכות שהובאו בקונטרס זה. למותר לציין, שאין המטרה בחוברת זו לפסוק הלכה בנושאים אלו, אלא לסכם את הפרטים בהבאת והקרבנות הקרבן, על מנת שיהיו הדברים חרותים על לבנו ומצויים תחת ידינו, לזמן שבו ינהגו מצוות אלו למעשה. ויהי רצון שבזכות הלימוד והעיון בהלכות הקרבנות, נזכה לקיים בפועל את כל המצוות הרבות שנאמרו בהם, בדקדוק רב ובשלמות הראויה, בבנין בית המקדש השלישי שיבנה במהרה בימינו. אמן.

בג"ת חתירה

מכון "תורת הקרבנות"

נ.ב. לצורך הבנת עניני הפשט והניתוח שהובאו בתקציר, רצוי להקדים וללמוד את המשניות במסכת תמיד פרק ד', ואת דברי הרמב"ם פ"ו מהלכות מעשה הקרבנות הלכה ה' - י"ט. (המשניות וכן ציור להבנת הענין, הובאו בסוף החוברת לתועלת באי הכינוס).

הכתובת להארות והערות:

מכון תורת הקרבנות

ת.ד. 3196 בני ברק

טל': 03-6183447

הבאת הקרבן וההכנות להקרבה

הבאה:

חיוב טיפול והבאה.
עשה דרגל ראשון ובל תאחר.

ההבאה לכתחילה בעצמו -
(משום סמיכה ועוד).

הבעלים אסור במלאכה ביום ההבאה.
וטעון לינה בלילה שאחר ההקרבה.

שהחיינו על הבאת הקרבן
(אם לא הביא ימים רבים).

זמן ההקרבה:

בין התמידין.

רחיצת הקרבן קודם הכניסה (להר הבית).

כניסה למקדש:

שערי הר הבית.

דרך ימין.

להזהר במורא מקדש.

שערי העזרה -

קדשי קדשים - שער הקרבן בצפון,

קדשים קלים - שער הבכורות בדרום.

קניית נסכים במקדש

(בקרבנות הטעונים נסכים).

קדימה בקרבנות:

קדימת המקודש, קדימה במין,

קדימת הבא ראשון, קדימה במביאים.

עד כאן הפרטים שיש לזכור.

הפרטים שיובאו להלן יודגמו למעשה

לפני שמגיע לקנות צריך לדעת:

מין הקרבן (בקרבן חובה).

גיל הקרבן.

[כתבו התנאי (במנחות קז. ד"ה רבי) שהיו

רגילין לקנות קרבנות בירושלים].

כשמגיע לקנות:

לבדוק שאין בו מום.

להעדיף המובחר (שמן, גדול באיבריו, יפה).

בקנין:

בקרבן חובה - הכסף ממעות חולין

(ולא מדמי מע"ש ושביעית).

מחיר הקרבן.

לכתחילה קנין דאורייתא

(עדיף כסף ומשיכה, או חצר).

אחר הקנין:

איסור גידול בהמה דקה

(עד ל' יום מותר לצורך).

ההקדש:

לכתחילה מקדיש בעזרה

(י"א בפתח העזרה מבחוץ).

לשון ההקדש (בנדבה - זו עולה, שלמים, תודה.

בחטאת ואשם - זו לחטאתי, לאשמי).

אחר ההקדש:

להזהר מאיסורים:

הנאה, גיזה ועבודה, הטלת מום.

הדברים היוצאים ממנו קדושים,

וכן הוולד.

ההכנות לסמיכה ושחיטה:

ביקור קודם שחיטה

(אם עבר זמן מהביקור הקודם).

הבאת הקרבן למקום השחיטה (בטבעות).

הכנת הבעלים (שיעמדו על הקרבן).

השוחט עם סכינו (הבדוק).

המקבל עם מזרק (נקי).

נקיון הראש מחציצה לצורך הסמיכה

(במיעוטו שאין מקפיד צ"ע).

נקיון ידי הבעלים מחציצה (לסמיכה).

וכן יד המקבל (וי"א גם השוחט).

הכנת הצואר לשחיטה (תלישת השער ביד).

השקאת הבהמה במים (בכוס זהב).

סמיכה:

מעמידים פני הקרבן למערב.

ואחוריו - י"א למזרח וי"א לצפון (בעוקם).

הסומך (הבעלים) פניו למערב ואחוריו

למזרח.

הסמיכה - בשתי ידיים,

(וברוב או במקצת מהיד).

על הראש, ולא בצדדין (ומצח ועורף).

בכל כחו (לעיכובא).

ברכה (ושהחיינו - אם לא סמך ימים רבים).

לכתחילה תיכף לשחיטה ממש,

(ואולי תיכף להכנות לשחיטה סגי).

בדיעבד עד הילוך כ"ב אמה

(12 או 16 שניות),

ולא להפסיק ביניהם במעשה,

ולא לשנות מקום כלל.

וידוי:

בשעת הסמיכה.

בחטאת ואשם מתוודה על חטאו.

בעולה על עשה וכו'.

בשלמים - י"א כמו בעולה

וי"א דברי שבח.

נוסח הוידוי - כתב הרמב"ם:

"אומר: חטאתי עויתי פשעתי ועשיתי כך

וכך, וחזרתי בתשובה לפניך וזו כפרתי".

תשובה.

ארבע עבודות הקרבן

פניו למערב.

בידו (י"א הימנית) סכין (כלי שרת).

מכניס (ביד שמאל) סימנים וורידין לתוך

שפת הכלי.

מכוון לשם ו' דברים (י"א ב' דברים), ומברך.

שוחט ב' סימנים לגמרי, וכן את הורידין.

מגביה הסכין.

מקנחו בשפת מזרק,

(י"א רק אם רוצה לשחוט עוד).

קודם השחיטה:

הרבצה - משכיבין הבהמה על הגב.

מכניסין ראש הקרבן לטבעת (וי"א הרגל).

מעקדין יד ורגל, יד ורגל.

אוחזין בו (בראשו ובגופו).

ראשו לדרום (אחוריו לצפון),

ופניו למערב (על צדו).

שחיטה: (כשרה בור ומצווה בבעלים)

השוחט - עומד במזרח הקרבן,

קבלה: (בכהן)

המקבל - עומד במערב הקרבן,

פניו לדרום (אחוריו לצפון).

ביד ימין מזרק כלי שרת.

מצמיד לצואר.

מכוון לשמה.

ומברך בקדושתו של אהרן

(בזמן שהשוחט מברך על השחיטה).

מקבל כל הדם - גם השותת (שאחרי

המקלח) -

מלבד דם התמצית.

יש לבדוק אם הדם מתחיל לקרוש,

ולמס.

הולכה: (בכהן)

המקבל מוליך (או כהן אחר משום ברוב עם).

מכוון לשמה.

מברך בקדושתו של אהרן.

מוליך ביד ימין,

והולך ברגליו,

[עקב בצד גודל].

בעולה אשם ושלמים -

הולך לקרן צפונית מזרחית.

בחטאת - עולה לכבש ופונה

לימין לסובב - לקרן דרומית מזרחית.

זריקה: (בכהן)

בעולה אשם ושלמים -

עומד בארץ.

מכוון לשמה.

מברך בקדושתו של אהרן.

זורק בכח.

בקרן מזרחית צפונית,

שיראה הדם בשתי רוחות.

וכן בקרן מערבית דרומית,

(י"א לשייר לצורך שפיכת שיריים).

שפיכת שיריים -

שיירי הדם שופך שם בנקב (הימני)

שביסוד.

[צ"ע אם צריך לקנח הדם שנשאר בדופני המזרק

ולשופכו].

בחטאת -

עומד (בסובב) בקרן דרומית מזרחית.

מחזיק הכלי בשמאל.

טובל אצבע שביד ימין.

חומר בגודלו מלמעלה,

ובאצבע קטנה מלמטה.

ונותן הדם בחוד המזבח,

ויורד עד שיכלה הדם שבאצבע.

והנשאר מקנח בשפת מזרק מבחוץ.

הולך לימינו לקרן מזרחית צפונית,

טובל ונותן כני"ל.

וכן בקרן צפונית מערבית, ומערבית

דרומית.

שפיכת שיריים -

יורד בכבש,

פונה לכבש הקטן עד היסוד,

ושופך (ומגיע הדם) בנקב הימני.

[צ"ע אם צריך לקנח הדם שנשאר בדופני המזרק

ולשופכו].

הפשט וניתוח, הדחה והולכת איברים

בקרבו עולה

ג) נוטל את הפדר (- חלב המכסה את הקרב),
ונותנו על הראש במקום בית השחיטה.
נוטל קרביים (כרס ומעיים) ונותנן (לכהן ו)
להדיח אותן עם הכרעיים)
ד) מפריד בסכין את הריאה מהכבד,
(שהריאה עם הגרה - גרון, והכבד עם דופן ימין).
ה) וכן מפריד את אצבע הכבד מהכבד,
(שהאצבע עם העוקץ - זנב).
ו) חותך דופן ימין בלי שדרה
ובלי ב' צלעות עליונות ותחתונות.
נותנה עם הכבד התלוי בה (לכהן ה).
ז) חותך הגרון עם ב' צלעות מימין
ומשמאל,
ונותנו עם קנה וושט, לב וריאה (לכהן ד).
- [בדיקת ריאה] -
ח) חותך דופן שמאלית עם שדרה,
ונותנה עם הטחול התלוי בה (לכהן ה).
ט) חותך העוקץ עם ב' צלעות מימין
ומשמאל,
והאליה, אצבע הכבד וב' הכליות תלויים
בו,
ונותנו (לכהן ג).
י) רגל שמאל נותן (לכהן ג).

הדחה:

מפריד מהמעיים את הכרס,
(עם וושט בית הכוסות המסס והקיבה),
ולוקח ללשכת המדיחין.
מדיח כל צרכה,
ומחזיר לשולחנות (לבזד).

הפשט:

לוקח את הקרבן (מהטבעות)
לעמודים (-ננסים).
נוקב את הקרבן ברגל שמאלית
(י"א ב' רגליים),
מעל ארכובו.
תולה בנקב,
ומפשיט את העור מהרגליים (-הפרסות)
עד החזה (עד סוף הכרס).
חותך הראש ונותנו (לכהן א) - מששה
המוליכים איברי הכבש).
חותך הכרעיים ונותנן (לכהן ו) להדיח אותן
עם הקרביים).
גומר ההפשט.
[בקדשי קדשים העור לכהנים,
ומביאים אותו ללשכת הפרווה למולחו,
בקדשים קלים העור לבעלים].

קורע הלב ומוציא דמו,
(ולהזהר שהריאה לא תפגע ולא יוכלו לבדוק
טרופות).
נ. ב. הפשט, ניתוח והדחה כשרים בזר,
וי"א שמצוה בבעלים.
צ"ע אם מברכים עליהם ברכת המצוות.

ניתוח: [10 נתחים+קרביים וכרעים]

א) חותך הידיים עם הכתף ונותנן (לכהן ב).
ב) חותך רגל ימנית עם ביצים ונתנה (לכהן
א).
קורעו ומוצאו גלוי לפניו.

ומניחים בחצי התחתון של הכבש, בצד מערב.

בקרבו יחיד, י"א שמניחים בשולחן החלבים שבמערב הכבש.

באיל - י"א כהנים.

האיברים - ה' כהנים (כמו בכבש),

ב' כהנים לקרביים,

ב' כהנים לסולת (שני עשרונים מעורבים בדי לוג שמן),

ב' כהנים ליין (די לוג).

בפר - מוליכין כ"ד כהנים.

א. הראש

ב. ג. רגל ימין

ד. ה. עוקץ

ו. ז. רגל שמאל

ח. חזה

ט. י. יא. גרה

יב. יד ימין

יג. יד שמאל

יד. דופן ימנית

טו. דופן שמאלית

טז. יז. יח. קרביים

יט. כ. כא. סולת

כב. כג. כד. יין

לרמב"ם מוליכין בסדר הזה, לתוס' כמו בכבש.

(דינים אלו בקרבן ציבור,

ובקרבו יחיד -

מנין הנתחים וצורת הולכתם כמו בקרבן ציבור,

אך מנין הכהנים אפשר יותר או פחות,

ומ"מ נהגו (וי"א מצוה) כמו בקרבן ציבור).

המעיים מדיח בשולחנות,

(י"א שהיה חקיקה בשולחן ומדיח שם).

לפחות ג' פעמים.

במים (מאמת המים שבעזרה).

ומניחם בבזך.

מדיח הכרעיים ומניח על הקרביים.

הולכת איברים: (בכהנים)

מהעמודים עד הכבש.

ככבש - בקרבן ציבור ט' כהנים

(עם חביתין),

האיברים - ה' כהנים לוקחים 10 נתחים

(בכל יד אחד),

וכהן ששי לוקח הכרעיים והקרביים

(בבזך).

א. ראש ורגל: הראש בימינו

חוטמו כלפיו, קרניו בין אצבעותיו,

בית שחיטתו למעלה ועליו הפדר.

רגל בשמאלו, החתך כלפיו והעור

לחוץ.

ב. יד ימין בימינו, שמאל בשמאלו.

החתך כלפיו והעור לחוץ.

ג. עוקץ בימינו והאליה בין אצבעותיו,

רגל בשמאלו והעור לחוץ.

ד. חזה בימינו,

גרון בשמאלו והצלעות בין

אצבעותיו.

ה. דופן ימנית בימינו, שמאל בשמאלו,

והעור לחוץ.

ו. כרעיים וקרביים בבזך.

ז. סולת (עשרון מעורב בג' לוג שמן).

ח. חביתין.

ט. יין לנסכים (ג' לוג).

הפשט, הוצאת האימורין והולכתו

בשאר קרבנות (חטאת אשם ושלמים)

הפשט:

מפשיטין עד החזה,
ולרמב"ם מפשיטין כולו.

[צ"ע בהפשט זה אם הוא מצוה,
ואם יש מצוה בבעלים].

האימורין (שמקריבים במזבח):

א. "החלב המכסה את הקרב" -

החלב שפרוש כשמלה על כל
הקריבים.

ב. "ואת כל החלב אשר על הקרב" -

החלב שעל בית הכוסות, המסס, על
הקיבה מבחוץ (קשת), ואמה ראשונה
במעיים.

וי"א גם החלב שעל הכרס.

ג. "ואת שתי הכליות ואת החלב אשר
עליהן".

ד. "אשר על הכסלים" -

החלב שסמוך למתניים.

ה. "ואת היותרת" -

לרש"י דופן המסך בין הריאה לכבד,
לרמב"ם אצבע הכבד.

"על הכבד" - נוטל מעט מן הכבד עמו.

בכבש מוסיף את האליה עם חוליות

השדרה עד הכליות.

הוצאת האימורין:

קורע הכרס ומוציא הקריבים,
מפריד החלבים מהקריבים,
ונותנן בכלי (שרת).

מוציא הכליות עם החלב שעליהן ושעל
הכסלים, ונותנן בכלי.

מוציא יותרת הכבד ונותן בכלי.

בכבש חותך האליה (לפני הוצאת האימורין)
ונותן בכלי.

[וי"א שהוצאת האימורין היא מצווה (עבודה)
שכשרה בזר].

תנופה:

אחר שהוציא האימורין,

חותך החזה (השומן התחתון, מהצואר עד
הכרס) עם שתי צלעות משתי הדפנות,
ושוק הימין.

נותן החלבים על ידי הבעלים,

חזה ושוק עליהם,

וכליות ויותרת הכבד למעלה.

הכהן מניח ידיו תחת ידי הבעלים,
ומניפין יחד לארבע רוחות ולמעלה
ולמטה.

הולכה: (בכהן)

מוליך האימורין בכלי למזבח

(וי"א שאפשר להוליך ביד).

משניות

מסכת תמיד פרק ד'

משנה א

לא היו כופתין את הטלה, אלא מעקדין אותו. מי שזכו באברים, אוזנים בו. וכך היתה עקדתו, ראשו לדרום ופניו למערב. השוחט, עומד במזרח ופניו למערב. של שחר היתה נשחט על קרן צפונית מערבית על טבעת שנייה. של בין הערבים היתה נשחט על קרן מזרחית צפונית על טבעת שנייה. נשחט השוחט, וקבל המקבל. בא לו לקרן מזרחית צפונית, ונותן מזרחה צפונה. מערבית דרומית, ונותן מערבה דרומה. שגרי הדם היתה שופך על יסוד דרומית:

פירוש הרע"ב

א לא היו כופתין אותו. את התמיד צסתי ידיו לעצמן או צסתי רגליו לעצמן, כדי שלא לעשות כחוקות הגוים, שכך היו עושים כשוחטין לעבודה זרה: אלא מעקדין אותו. היל עם הרגל, כעקידת ילחק: ראשו לדרום. היה נשחט על ירך המזבח כפונה כדין עולה, והיה נוטה ראשו לדרום ופניו למערב, שאם ירביץ גללים לא יהיה סמוך למזבח: של שחר. קרבן תמיד של שחר היה נשחט על קרן צפונית מערבית, לפי שבזוקר שמס צמזרח וזרחת כנגדה למערב, והכתוב אומר שנים ליום, כנגד היום, כלומר נגד השמש, שהשמש קרוי יום: ושל בין הערבים. שחמה צמערב ומאירה כנגד המזרח, היה נשחט על קרן צפונית מזרחית: צטבעת שניה. רחוק מן המזבח, לפי שהמזבח גבוה ומאפיל כולו. ויוחנן כהן גדול התקין ששה סדרים של טבעות, בכל סדר ארבע טבעות, לארבעה ועשרים משמרות כהונה, והיו קצועות צרכפה עשויות כמין קסת, ולפי שלא היו כופתים את התמיד כדתנן צריש פרחין, היו מכניסין כואר הבהמה צאותן הטבעות צשעת שחיטה ונועלים ראש הטבעת צארץ: ונותן מזרחית צפונית תחילה. לאחר ששחט תמיד של שחר צקרן מערבית צפונית הולך לכל מזרח ועומד צארץ וזרק הדם צכלי למטה מן ^[חתי] הסקרא ונותן שתי מתנות שהן ארבע, אחת שהיא כשתיים צקרן מזרחית צפונית, והולך למערבית דרומית. ונותן אחת שהיא

כשתיים צקרן מערבית דרומית:

פירוש הרע"ב

ב לא היה שובר בו את הרגל. כדרך שהטבחים עושין שמחתכין את הרגל עם העור שבו, אלא נוקצין מתחת הארכובה הנמכרת עם הראש ותולה בו ומפשיט הרגל עם שאר הבהמה. והא קמשמע לן להכרעים בכלל הפשט הן: ערכובו. כמו ארכובו: מירק את ההפשט. שהרי לא הופשט אלא עד החזה ועדיין העור מחובר בו: נטל הפדר. החלב: ונתנו על בית השחיטה. וזו היא דרך כבוד של מעלה שלא יראה לכלוך דם השחיטה: והכרם מדיחין אותה מן הפרש שבתוכה, בפני עצמה: צבית המדיחין. כלשכה שהיתה במקדש. ולא מדיחין אותה עם שאר הקרבים, שלא תטנפם: שלשכה פעמים. שאין הרעי יולא מהן אלא בדוחק לפי שהן דקים: צמיעוטה. לכל הפחות. ואם רצה להוסיף להדיחן יותר משלשכה פעמים, מוסיף:

משנה ב

לא היה שובר בו את הרגל, אלא נוקבו מתוך ערפובו ותולה בו. היה מפשיט ויורד עד שהוא מגיע לתזה. הגיע לתזה, חתך את הראש ונתנו למי שזכה בו. חתך את הפרעים ונתנו למי שזכה בקו. מרק את ההפשט. קרע את הלב והוציא את דמו. חתך את הידים ונתנו למי שזכה בקו. עלה לרגל הימנית, חתכה ונתנה למי שזכה בה, ושתי ביצים עמה. קרעו, ונמצא בלו גלוי לפניו. נטל את הפדר ונתנו על בית שחיטת הראש מלמעלה. נטל את הקרבים ונתנו למי שזכה בהם להדיחן. והכרם מדיחין אותה בבית מדיחין כל צרפה. והקרבים מדיחין אותן שלשה פעמים במעוטה, על שלחנות של שיש שבין העמודים:

משנה ג

נטל את הספין והפריש את הריאה מן הכבד, ואצבע הכבד מן הכבד, ולא היה מזיזה ממקומה. נקב את החזה ונתנו למי שזכה בו. עלה לדפן הימנית, היה חותך ויורד עד השדרה, ולא היה נוגע בשדרה, עד שהוא מגיע לשתי צלעות רפות. חתכה ונתנה למי שזכה בה, והכבד תלויה בה. פא לו לגרה, והגייח

ג ואלצבע הכבד. היה מפריש מן הכבד: ולא היה מזיזה. לאלצבע הכבד ממקומה, שהרי היא היתה קריצה עם העוקץ והאליה, והכבד היה עם הדופן הימני, והראיה עם הגירה ושתי כלעות עמה, כמו שמפורש בסמוך: דופן ימני, חותך סמוך לשדרה, אלא שהיה מניח שתי כלעות למעלה אל השדרה וכן שתי כלעות למטה: והרגל של ימין צמאלו. ואע"ג שהולכת אצרים לכבד עבודה היא

פירוש הרע"ב

ועבודה פסולה בשמאל, כיון ללא מעכבת כפרה, פריא אפילו בשמאל, כדאיתא ציומא: ובית עורו לחוץ. המקום שמפשיטים ממנו העור והוא סמוך לראשי האלצעות: בזך. תרגום כף אחת, בזיכא חדא: השביעי בסולת. למנחת נסכים פעם התמיד: בחציתין. מנחת מחבת של כהן גדול מחכיתה צבקר ומחכיתה צערב שמקריב בכל יום. והאי דאפסקיה לחציתין זין סולת לנסכים שהן ארכי תמיד, משום דסולת וחציתין לשניהם שם מנחה לכך פירשן יחד: מחאי כבש ולמטה צמערבו. ולא מחאיו ולמעלה, כדי שתהא ניכרת ההולכה למזבח כשיחזרו מלקרות את שמע. ודוקא צימות החול היו נותנים אצרי תמיד צמערב לכד השכינה, אבל בשבתות, דשל מוספין שהן חובת היום היו צמערב, היו של תמיד צמזרה, כדמוכח במסכת סוכה פרק החליל: לקרות את שמע. וכל שאר צרכות, כדאיתא לקמן באידך פרקא:

בה שתי צלעות מפאן ושתי צלעות מפאן. חתכה ונתנה למי שזכה בה, והקנה והלב והריאה תלויים בה. בא לו לדפן השמאלית, והניח בה שתי צלעות רפות מלמעלן ושתי צלעות רפות מלמטון. וכד הנה מניח בתברתה. נמצא מניח בשתייהן שתיים שתיים מלמעלן ושתיים שתיים מלמטון. חתכה ונתנה למי שזכה בה, והשדרה עמה, והטחול תלוי בה, והיא היתה גדולה, אלא של ימין קורין גדולה, שהכבד תלוי בה. בא לו לעקץ, חותכו ונתנו למי שזכה בו, ואליה ואצבע הכבד ושתי כליות עמו. נטל רגל השמאלית ונתנה למי שזכה בה. נמצאו בלן עומדין בשורה והאברים בידם. הראשון, בראש וברגל. הראש בימינו, וחסמו כלפי זרועו, וקרניו בין אצבעותיו, ובית שחיטתו מלמעלן, והפדר נתון עליה.

והרגל של ימין בשמאלו, ובית עורו לחוץ. השני, בשתי ידים. של ימין בימינו, של שמאל בשמאלו, ובית עורן לחוץ. השלישי בעקץ וברגל. העקץ בימינו, והאליה מדלדלת בין אצבעותיו, ואצבע הכבד ושתי הכליות עמו, הרגל של שמאל בשמאלו, ובית עורו לחוץ. הרביעי, בתזה ובגרה. התזה בימינו, והגרה בשמאלו, וצלעותיה בין אצבעותיו. החמישי, בשתי דפנות. של ימין בימינו, ושל שמאל בשמאלו, ובית עורן לחוץ. הששי, בקרבים הנתונים בבזך וכרעים על גביהם מלמעלה. השביעי, בסלת. השמיני, בתבתין. התשיעי, ביין. הלכו ונתנום מחצי הכבש ולמטה במערבו, ומלחום. וירדו ובאו להם ללשכת הגזית, לקרות את שמע: